

چهره‌ها و ناکفته‌ها

محمد باقایی (ماکان)

انتشارات تهران

انتشارات تهران

چهره‌ها و ناگفته‌ها

اثر دکتر محمد بقایی (ماکان)

چاپ اول، ۲۵۰ نسخه، ۱۴۰۱

ناشر همکار: آما

حروفچینی: شیستری

ناظر چاپ: علی رضا دوستی

شابک: ۹۶۴-۲۹۱۱-۹۷۸-۰

تهران، خیابان پاسداران، چهارراه پاسداران شماره ۴۱ - صندوق پستی: ۴۸۷-۱۹۵۸۵

تلفن‌های انتشارات: ۲۲۵۴۵۲۱۹، ۲۲۷۶۰۶۹۸، ۲۲۷۶۰۶۹۹ تلفکس: ۲۲۵۶۹۸۰۱

تلفن‌های مرکز بخش: ۶۶۹۷۴۱۷۷، ۶۶۹۵۹۹۵۸

کلیه حقوق چاپ و نشر اثر برای انتشارات تهران محفوظ است.

هرگونه برداشت یا اقتباس از این کتاب؛ کلی یا جزئی، به هر شکل (الکترونیکی، دیجیتال، چاپ، صوتی، فضای مجازی و...) بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

سرشناسه	بقایی ماکان، محمد، ۱۳۲۲ -
عنوان و نام پنداور	چهره‌ها و ناگفته‌ها/محمد بقایی ماکان.
مشخصات نشر	تهران : انتشارات تهران، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۳۹۲ص
سازک	978-964-2911-66-0
وضعیت فهرست نویسی	فبا
موضوع	مشاهیر -- سرگذشتنامه
	Celebrities -- Biography
	Poets, Persian -- Biography
	Authors, Iranian Biography
	سازگران ایرانی -- سرگذشتنامه
	بوسیدگان ایرانی -- سرگذشتنامه
رده بندی ککره	CT۲۰۳
رده بندی دیویی	۹۳۰/۰۳
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۲۷۵۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فبا

نمایه گفتارها

۷۰	ش گفتار
۹۰	فردوسی و شاهنامه
۲۴	باباطاهر و شاعران پس از وی
۵۳	سنایی و نیچه
۶۲	عطار و شرق از خود رմیده
۶۷	شیخ اجل و اخلاقیات نوین
۸۶	مولوی و معنای زندگی
۹۱	حافظ؛ چنان که هست
۱۴۱	جرعه ای از جام عالی جناب جامی
۱۴۶	اقبال و شریعتی، تشابه یا تضاد؟
۱۹۴	۱. نگاهی تطبیقی به شعر اقبال
۲۱۵	۱. اسدآبادی و اندوه چاشت
۲۲۲	۱. نسبت امیرکبیر بادکارت
۲۲۷	۱. ایرج و طنز عالمانه
۲۳۹	۱. تقی زاده از نگاهی دیگر
۲۴۷	۱. مشیری و روح رو یایی عشق
۲۵۱	۱. اخوان؛ شاعر جامعه اندیش

۱۷. شاملو شاعری متفاوت. ۲۵۶
۱۸. ایرج افشار؛ سروی که بوی ایران می‌داد. ۲۶۴
۱۹. همیشه باستانی، همیشه پاریزی. ۲۷۰
۲۰. سیمین دانشور و سووشون. ۲۸۲
۲۱. معینی کرمانشاهی و شاهکارش. ۲۹۱
۲۲. مظاهر مصفا و خاطره‌ایک مصرع. ۲۹۹
۲۳. بیضایی؛ فراتر از تصویر. ۳۰۴
۲۴. زمانی که توفیق به واقع درگذشت. ۳۰۸
۲۵. شجریان؛ خنیاگر منش ایرانی. ۳۱۳
۲۶. شفیع کدکنی؛ غواص بحر معانی. ۳۱۹
۲۷. دکارت؛ پایه ریز سرنوشت غمبار فلسفه. ۳۲۴
۲۸. ولتر و عصر روشنگری. ۳۳۲
۲۹. آنچه از گاندی می‌توان آموخت. ۳۴۱
۳۰. هرمان هسه و دیدگاه‌هایش. ۳۴۷
۳۱. ما و ماندلا. ۳۵۷
- نمایه نامها و موضوعات. ۳۶۹

پیش‌گفتار

کتابی که پیش رو دارید نگاه متفاوتی است به سی و چند چهره مشهور ایران و جهان که هریک به مناسبتی نگاشته شده‌اند. این مقالات به درخواست نشریه‌ای یا به منظور سخنرانی در همایشی، یا به جهت درس‌گفتار در زمانهای متفاوت به تحریر درآمدند. لازم به ذکر است که در هیچ‌یک از این گفتارها سخنی یا تجزیه و تحلیلی نیست که خواننده همانند آن را در جایی خوانده، یا از کسی شنیده باشد که اگر چنین بود، نیازی به نشر چنین اثری نبود.

از آنجا که مؤلف با غالب کسانی که در این دفتر از آنان سخن رفته از نزدیک آشنایی و مراوده داشته، خاطرات و نکته‌هایی را بر قلم آورده که بی‌گمان برای خواننده علاقه‌مند به یکی از این چهره‌ها تازگی خواهد داشت، به خصوص اینکه در بررسی احوال و دیدگاههای چهره‌های مطرح در این کتاب به خلاف آنچه مرسوم افتاده، نه تنها جای معیار نقد خالی نیست، بلکه بسیار هم مشهود است.

دیگر اینکه، کتاب حاضر از آن نوع تحقیقاتی نیست که به قصد خاصی درباره موضوع مشخصی صورت گرفته باشد، بلکه هریک از گفتارها و مقالات در زمانی نگارش یافته که نگارنده هوای نوشتنش را در سر داشته، بنابراین هر کدام مطلبی مستقل است که در فاصله‌هایی گاه چندماهه تحریر شده‌اند، از این رو برخی جملات و عبارات مشابه که به‌طور طبیعی مصطلح و تکیه کلام هر کسی از جمله هر نویسنده‌ای است در آنها دیده می‌شود. از آنجا که حذف این موارد سبب از دست رفتن تسلسل گفتار و حتماً مقصود مورد نظر می‌شد، نیازی به حذف

آنها دیده نشد. این نکته از آن رو ذکر شد که دانسته شود اگر ایرادی است که نیست، مؤلف از آن باخبر بوده.

غرض اینکه، کتاب حاضر پیش از آنکه تحقیقی برنامه ریزی شده باشد، برداشتها و تحلیلهایی ذوقی و تجربی است که بخشی از وجوه هریک از شخصیت‌های مورد بحث را چنان که هستند می‌نمایاند. با این امید که مورد قبول اهل نظر قرار گیرد.

م. ب. ماکان

بهار ۹۹